

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Pałace i zamki nad Piotrkówką

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 4, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Malownicze tereny Śląska Cieszyńskiego mieszczące się w pięknych widokowo obszarach zachodniej części Beskidu Śląskiego od Piastów przyciągały różne rody szlacheckie, które lokowały swoje rodzinne posiadłości na tej ziemi. Najpierw prym wiodli Piastowie Śląscy, potem ziemie te były w rękach potężnych Habsburgów, którzy później w XVIII w. i XX w. przekazywali je krewnym bliższym lub dalszym z dynastii Wettinów, czy Habsburgów lotaryńskich.

W krajobraz wrastały coraz to nowe zamki, pałace, dwory obronne jako rezydencje mieszkalne zaspokajając potrzeby właścicieli. Budowle prezentowały ówczesną modę, gusta, a także stan zamożności właścicieli, równocześnie będąc centrami kultury i rozrywki elity każdej miejscowości. Część malowniczych, zabytkowych pałaców i zamków, przetrwała do dzisiaj, niektóre stanowią ruinę, a o wielu czas zapomniał w myśl maksymy „słuch zaginął”;

Zapomnianą i pozostającą w formie niewielkiej kupy gruzu posiadłością, która nie przetrwała do naszych czasów był Zamek w Kaczycach Górnych. W zasadzie był to dwór obronny, który chronił szlak handlowy biegnący z Cieszyna do Frysztadu, Raciborza, Opola i Wrocławia. Do I połowy XVIII był on w rękach dynastii rycerza Kacza panującej tutaj od 1305 r. Dwór rozbudowany przez następcę, barona Geорга Beecha; zaczął stopniowo niszczyć i przestał być „oczkiem w głowie”; do tego stopnia, że kolejni właściciele, rodzina należąca do najwyższej arystokracji austriackiej Larischów zmuszona była w latach 1923-1924 go rozebrać, ponieważ był w stanie zniszczonym, nie nadającym się do rekonstrukcji. W ten sposób Zamek w Kaczycach Górnych pozostał jedynie na starych fotografiach.

Kolejnym miejscem, które zauroczyło rodzimą szlachtę w tej okolicy, były Kończyce Wielkie. Pod koniec XVII w. baron Jerzy Fryderyk Wilczek, będący marszałkiem Księstwa Cieszyńskiego, syn kończyckiego dziedzica Fryderyka Jerzego Wilczka i francuzki Joanny de Ferryt, wybudował rezydencję wraz z parkiem krajobrazowym utrzymanym w stylu angielskim. Rezydencja przechodziła różne koleje losu, różne rodziny w niej zamieszkiwały, ale w pamięci okolicznych mieszkańców najbardziej pozostała zmarła w 1957r. ostatnia właścicielka posiadłości hrabina Gabriela von Hun und Hohenstein. Znana filantropka z wielkim sercem, fundatorka jednego z najstarszych pawilonów Szpitala Śląskiego w Cieszynie, pomagała jak mogła okolicznym mieszkańcom. Po jej śmierci budowla przez lata wykorzystywana była jako Państwowy Dom Dziecka, co w znacznym stopniu pozostawiło swoje ślady na jego stanie. Prowadzone bezmyślne przebudowy i remonty spowodowały, że niegdyś piękne pałacowe wnętrza utraciły dawny swój urok.

Idąc dalej wzdłuż Piotrówki trafiamy do Kończy Małych, wsi cieszyńskiej mającej swoje korzenie w 1305 r. Najprawdopodobniej w tym czasie, wśród okolicznych mokradeł i stawów powstał drewniany dwór obronny mający chronić interesy właścicieli. W dokumentach historycznych nie wspomina się nic o ich tożsamości. Dwór w XV/XVI w., za panowania rodziny Czelów z Czechowic, przebudowano na modną wówczas formę renesansową z obszernym arkadowym dziedzińcem, co podkreślało zamożność i rangę właścicieli.

Ostatnim nad rzeką Piotrówką po polskiej stronie jest Zamek w Zebrzydowicach. Z przekazów historycznych wiemy, że tutaj, na początku XV w., zbudowano szlachecki zamek w stylu gotyckim. Przeprowadzona w latach 1747-1888, przez baronostwo de Manttenclouit gruntowna przebudowa, zmieniła całkowicie charakter zamku z obronnego na rezydencjalno-reprezentacyjny. W otoczeniu urządzono okazały park oraz duży staw, który cieszył mieszkańców. W roku 1945, właściwie już pałac, całkowicie spłonął. Odbudowany na przełomie lat 50-tych i 60-tych XX wieku, przeznaczono na Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach.

W ślad za Piotrówką i pięknymi widokami również charakterystyczne szlacheckie budowle umieszczone nad jej brzegami wykroczyły poza obecne granice Polski. W miejscowości Prstna w Czechach, tuż za Polską granicą, jest klasycystyczny pałacyk o arystokratycznych korzeniach usytuowany na zalesionym wzgórzu z widokiem na Frysztak. Jego początki sięgają 1798 r., kiedy wybudowano w tym miejscu zameczek myśliwski przeznaczony dla

zamożnego rycerza Wojciecha Gusnara. Wokół urządzono gustowny park angielski po którym zachowały się jedynie stare okazałe drzewa. Pałacyk zapisał się w historii II wojny światowej jako niemiecki skład amunicji, a po wyzwoleniu, jako obóz dla internowanych przez wojska sowieckie Polaków. Obecnie w rękach spadkobierców właścicieli.

Niepozorna, malownicza, wijąca się po Śląsku Cieszyńskim rzeka Piotrówka, mająca źródła koło Pastwisk w pobliżu Cieszyna, a kończąca bieg w Zawadzie pod Karwiną, skupiła aż pięć atrakcyjnych budowli należących do rodzin o szlacheckich korzeniach. Zapewne działał urok i piękno okolicy, jak i fakt sąsiedztwa historycznej granicy pomiędzy austriackim Śląskiem Cieszyńskim, a pruską częścią Górnego Śląska. Trudno powiedzieć co zdecydowało, ale z pewnością nie bez znaczenia były walory widokowe okolicy.

Program wycieczki

Kończyce Wielkie

Klasycystyczny pałac

Klasycystyczny pałac (2 poł. XVII w.), przebudowany pod koniec XIX w.

49°50'17"N 18°38'38"E | na mapie:A

Zebrzydowice

Zamek

Zamek z XV/XVI wieku, przebudowany w XVIII wieku na pałac w stylu niemieckiego baroku.

49°52'53"N 18°36'59"E | na mapie:D

Kończyce Wielkie

Późnobarokowa kaplica (1776)

Późnobarokowa kaplica (1776).

49°50'17"N 18°38'41"E | na mapie:B

Kończyce Małe

Zamek o cechach renesansowych (XV/XVI w.)

Zamek o cechach renesansowych (XV/XVI w., rozbudowany 1560). Usytuowany na wyspie, pierwotnie czteroskrzydłowy, obecnie trzyskrzydłowy.

49°51'03"N 18°38'01"E | na mapie:C

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): Monika78, Monika78, Monika78, marekpic

Trasa dodana przez: Jurek K

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
środa 02 października 2024 13:41:52